

nalbeskyttelsesnes Side. Jeg havde ønsket, at der i denne Henseende kunde være flet nogle Forandringer eller have foreligget nogle flere Dplysninger om denne Sag fra det ærede Udvalgs Side, som har behandlet denne Sag og behandlet den paa en Maade, som jeg yder det min Anerkjendelse for. Jeg tænker herved paa den Dpfattelse af disse Forhold, der paa den ene Side bestaar i Kongeriget og paa den anden Side i Hertugdømmerne. Vi have jo, som bekendt, som det ogsaa er antydet i Betænkningen, gjort gjældende, at Folk fra Hertugdømmerne skulde have 15 Aars Dphold her for at være forsørgelsesberettigede, og at Vedkommende, der ikke havde opholdt sig 15 Aar, maatte gaa tilbage til sit Fødested eller til et andet forsørgelsespligtigt Sted. Nu mener den meget ærede Indenrigsminister, at dette Forhold er retlig bestaaende trods de forandrede statsretlige Forhold; men der foreligger ikke Dplysninger om, at den kongelige preussiske Regjering har den samme Dpfattelse, eller hvorvidt Indenrigsministeren har forvisset sig om, at der ikke fra denne Side gjøres Indvending mod den ærede Ministers Fortolkning, som den er kommen frem gennem Ministerens Cirkulære til de jydskke Amtmænd. Jeg tør nu antage for vist, at den ærede Ministers Dpfattelse er rigtig, og jeg haaber, at han vil vide at skaffe den Hævd paa andet Sted; men det forekommer mig, at hvis det nu ikke skulde lykkes, vilde navnlig i de Egne, der ligge nærmest i Berøring med Hertugdømmerne — vi tale jo her om et almindelig pekuniært, finantsielt Anliggende uden at indblande noget Nationalt deri — blive noget uheldig stillede. De skulde paa den ene Side udstede Hjemstedsbeviser for deres egne Folk, som drage over Grændsen, og skulde modtage dem, selv om de komne tilbage efter 15 Aars Fraværelse, og paa den anden Side skulde de, der have dækket de iblandt Arbeidsklassen opstaaede Huller ved en Vandring til det paa-gjældende Sted, de, der have optaget de Paa-gjældendes Pladser, have Ret til, naar de sætte Bo og blive trængende uden at høre ind under den her foreliggende Lov, at fordrø sig forsørgede af de samme Kommuner. Det gjælder jo alle Kommuner i Landet; men dette

Forhold vil jo fornemmeligt falde de Kommuner til Besvær, der ligge nærmest Grændsen, uden at denne Lov kan komme i Betragtning, med mindre vi — jeg gjentager det — har Visshed for, at den preussiske Regjering staar paa det samme Ståndpunkt med Hensyn til Dpfattelsen af Gjensidighedsforholdet, som den ærede Indenrigsminister, som allerede antydet, har gjort gjældende. Dette angaar en stor Klasse af Folk, som slet ikke berøres ved nærværende Lovforslag, men det angaar ikke blot nærmest dem fra Hertugdømmerne, men det angaar ogsaa Undersaatter i det Hele fra Preussen og fra saadanne Stater, der fordrø Hjemstedsbeviser og visse bestemte Forpligtelser overtagne fra danske Kommuner Side.

Det forekommer mig i høi Grad ubilligt, at det i et saadant Forhold skal paahvile de vedkommende Kommuner at forsørge Udlandinge fra Steder, som ikke gjøre Gjengjæld, bestemt efter samme Regler, enten det saa er Svenske, Tydske eller hvilkesomhelst Andre. I dette Forhold burde der herse bestemt Gjensidighed, og med Hensyn til Statens Forpligtelse til at komme Kommunerne til Hjælp under saadanne Forhold forekommer det mig derfor, at saalænge det ikke kan lykkes den kongelige danske Regjering overfor alle Stater at opnaa et fuldstændigt Gjensidighedsforhold, eller man ikke, hvis det kan ske ved Lovbestemmelser fra vor Side, vil søge gennemført saadanne Forandringer i vor Fattiglovgivning, at Sligt kan indtræde, burde der være meget udvidede Bestemmelser med Hensyn til Statens almindelige Forpligtelse til at træde hjælpende til, udover hvad der er foreslaaet af Udvalget. Jeg har ikke villet tilbageholde disse Bemærkninger i Haab om, at den meget ærede Indenrigsminister kan oplyse mig navnlig om det første Punkt, navnlig om, hvorvidt han tør anse det for godtgjort, at hans Dpfattelse af dette Forhold med Hensyn til Fattigforsørgelse, som han mener vedblivende eksisterer mellem Hertugdømmerne paa den ene Side og Kongeriget paa den anden, deles af den preussiske Regjering, og dernæst hvorvidt han mener, at der kan opnaas den fornødne Gjensidighed, navnlig ogsaa fra preussisk Side, med Hensyn til samtlige de preussiske Under-